

ԲՈՒՀԻ ՀԵՇԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ  
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ՀԱՅՈՑ  
ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 4

Խմբի համարը  
Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթուղթում: Պատասխանների ձևաթուղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մադրում ենք հաջողություն:

**1** ՀՀ գինանշանի մասին օրենքը հաստատվել է՝

- 1) 1920 թ. հուլիսի 23-ին
- 2) 1920 թ. մայիսի 28-ին
- 3) 1919 թ. հուլիսի 23-ին
- 4) 1919 թ. մայիսի 28-ին

**2** Ե՞րբ են մամուլիսները վերջնականապես գրավել Աղանա և Տարսոն քաղաքները.

- 1) 1369 թ.
- 2) 1373 թ.
- 3) 1360 թ.
- 4) 1335 թ.

**3** Ե՞րբ է Ռուսաստանի կայսրը չեղյալ հայտարարել իր իսկ հաստատած հակահայ օրենքը.

- 1) 1905 թ. հունվարի 9-ին
- 2) 1905 թ. օգոստոսի 1-ին
- 3) 1904 թ. հուլիսի 29-ին
- 4) 1905 թ. փետրվարի 6-ին

**4** Ե՞րբ են Զեյթունի ինքնապաշտպանության դեկավարները խորհրդակցություն իրավիրել Ս. Աստվածածնի վանքում.

- 1) 1862 թ. օգոստոսի 29-ին
- 2) 1862 թ. հուլիսի 2-ին
- 3) 1862 թ. հուլիսի 29-ին
- 4) 1862 թ. օգոստոսի 2-ին

**5** Ե՞րբ է ՀՀ Գերագույն խորհուրդը Հայաստանը հռչակել անկախ պետություն.

- 1) 1991 թ. սեպտեմբերի 23-ին
- 2) 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին
- 3) 1990 թ. օգոստոսի 23-ին
- 4) 1991 թ. սեպտեմբերի 21-ին

**6** Ե՞րբ են Հայաստանի տարածքում առաջին անգամ հիշատակվում Մեծ և Փոքր Հայքերը՝ որպես առանձին վարչական միավորներ.

- 1) Ք. ա. V դարում
- 2) Ք. ա. VI դարում
- 3) Ք. ա. III դարում
- 4) Ք. ա. IV դարում

**7** Ե՞րբ էն տեղի ունեցել Աշու III-ին թագավորելու հանդիսությունները.

- 1) 961 թ.
- 2) 959 թ.
- 3) 963 թ.
- 4) 964 թ.

**8** Ե՞րբ է տեղի ունեցել Փոքր Ղարաքիլիսայի ճակատամարտը.

- 1) 1808 թ. մայիսին
- 2) 1808 թ. հունիսին
- 3) 1807 թ. հուլիսին
- 4) 1807 թ. հունիսին

**9** Ո՞րն է Հայկական լեռնաշխարհի՝ այսօր հայտնի հնագույն պետությունը.

- 1) Ուրարտու
- 2) Էթիունի
- 3) Արատտա
- 4) Միտաննի

**10** Ո՞ւմ դեկավարությամբ է Լենինականում (Գյումրի) հիմնվել պետական թատրոնը.

- 1) Հրաչյա Ղափլանյանի
- 2) Արմեն Գուլակյանի
- 3) Լևոն Քալանթարյանի
- 4) Վարդան Աճեմյանի

**11** Ո՞ր գավառներն էր Վասպուրականից անջատել և իր թագավորությանը միացրել Գագիկ I-ը.

- 1) Բագրևանդ և Կոգովիտ
- 2) Արտազ և Բագրևանդ
- 3) Կոգովիտ և Շաղկոտն
- 4) Շաղկոտն և Արտազ

**12** Խորհրդային Հայաստանում 1930-ական թթ. որքա՞ն մարդ է բռնաձնշումների ենթարկվել.

- 1) 23 000
- 2) 15 000
- 3) 9 000
- 4) 25 000

- 13** Սարդուրի II-ի տերությունը հյուսիսից հարավ ձգվում է՝  
1) Սև ծովից մինչև Պարսից ծոց  
2) Կասպից ծովից մինչև Փոքր Ասիայի կենտրոնական շրջան  
3) Սև ծովից մինչև Փոքր Ասիայի կենտրոնական շրջան  
4) Կասպից ծովից մինչև Պարսից ծոց
- 14** Հայոց ո՞ր կաթողիկոսի ձեռնադրմամբ է հաստատվել Հայոց կաթողիկոսական աթոռի սկզբնական ինքնուրույնությունը.  
1) Սահակ Ա  
2) Հուսիկ-Շահակ  
3) Ներսես Ա  
4) Հուսիկ Ա
- 15** Որտե՞ղ է Իսրայել Օրին մտել զինվորական ծառայության և ստացել սպայի աստիճան.  
1) Անգլիայում  
2) Իտալիայում  
3) Ֆրանսիայում  
4) Գերմանիայում
- 16** Կիլիկիայի հայկական ինքնավարության կառավարությունը գլխավորում է՝  
1) Պողոս Նուբարը  
2) Միհրան Տամատյանը  
3) Պետրոս Սարացյանը  
4) Սարգիս Ճեպեճյանը
- 17** Ո՞ր մարմինն է ընդունել ստորև տրված որոշումը.
- «Հնդառաջելով ԼՂԻՄ-ի աշխատավորների ցանկություններին՝ ինդրել Աղրբեջանական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդին՝ խոր բմբոնման զգացում դրսնորել Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչության իղձերին և ԼՂԻՄ-ը Աղրբեջանական ԽՍՀ-ի կազմից Հայկական ԽՍՀ-ի կազմ հանձնելու հարցի դրական լուծմանը»:
- 1) Հայաստանի Գերագույն խորհուրդը  
2) Լեռնային Ղարաբաղի Հատուկ կառավարման կոմիտեն  
3) ԼՂԻՄ մարզային խորհուրդը  
4) Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդը

**18** Հայոց ո՞ր արքայի մահվանից հետո է Հայաստանում տիրող իրավիճակն այսպես պատկերավոր բնորոշել հռոմեացի պատմիչը.

«Հայերը մնացին առանց թագավորի, անտերունչ»:

- 1) Արտավազդ II-ի
- 2) Տիգրան III-ի
- 3) Արտաշես II-ի
- 4) Տիգրան IV-ի

**19** Խալդյան դարպասը հետազայում ի՞նչ է կոչել ժողովուրդը.

- 1) Խալդիի դուռ
- 2) Մենուայի մուտք
- 3) Մհերի դուռ
- 4) Սրբազն մուտք

**20** Ո՞ր փաստաթղթից են ստորև բերված տողերը.

Ով «որևէ եղանակով կփորձի պաշտպանել կամ թաքցնել այս կամ այն հային, կճանաչվի հայրենիքի ու կրոնի թշնամի և դրան համապատասխան կպատճի»:

- 1) Թալեաթի, Էնվերի և Նազրմի հրամանից
- 2) Զեքի փաշայի հրամանից
- 3) Աբդուլ-Ճամիդ II-ի հրամանից
- 4) Թալեաթի, Զեմալի և F. Շաքիրի հրամանից

**21** Ի՞նչն է հանդիսացել XIX դարի կեսերին Օսմանյան կայսրությունում մեծ տերությունների ազդեցության տարածման համար պայքարի սրվելու պատճառ.

- 1) Կրետե կղզուն տիրելու համար տարբեր երկրների միջև հակամարտությունը
- 2) Օսմանյան պետությանը պատկանող Կիպրոս կղզուն տիրելու համար ծավալված վեճը
- 3) Երուսաղեմի սուրբ Վայրերին տիրելու համար քրիստոնեական տարբեր եկեղեցիների միջև ընթացող վեճը
- 4) Բարեփոխումների պահանջով հայ հասարակական-քաղաքական շրջանակների դիմումը

**22** Թվարկվածներից որո՞նք են 1259 թ. հայ-վրացական հակամոնդոլական ապստամբության պատճառ.

- ա. հարկերի բարձրացումը  
բ. ամրիսպասալար Զաքարեի թոռան՝ Զաքարե Զաքարյանին մահապատժի ենթարկելը  
գ. հայ-վրացական ջոկատները Բյուզանդիա՝ խաչակիրների դեմ պատերազմի ուղարկելու մոնղոլների որոշումը  
դ. հայ-վրացական ջոկատները Եգիպտոս՝ մամլուքների դեմ պատերազմի ուղարկելու մոնղոլների որոշումը  
ե. Հուլավու խանի կողմից Խաչենի տիրակալ Հասան-Զալալի սպանությունը  
1) բ, գ  
2) ա, բ  
3) զ, ե  
4) ա, դ

**23** Թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել չորրորդը ըստ Ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. հռոմեա-պարթևական տասնամյա պատերազմի սկիզբը  
բ. Վաղարշ I Արշակունու՝ Պարթևանում զահ բարձրանալը  
գ. Արտաշատ քաղաքի ավերումը Կորբուլոնի կողմից  
դ. Ներոն կայսեր զահ բարձրանալը  
ե. Վաղարշի և Տրդատի գլխավորած պարթևական զորքի մուտքը Հայաստան և Հռադամիզդի վտարումը  
գ. Տրդատի հեռանալը Հայաստանից Ատրպատական՝ իր եղբոր՝ Բակուրի մոտ  
1) ա  
2) զ  
3) դ  
4) գ

**24** Արցախյան ազատագրական պատերազմի իրադարձությունները դասավորել Ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Պաշտպանության պետական կոմիտեի ստեղծումը ԼՂ-ում՝ Ռ. Քոչարյանի գլխավորությամբ  
բ. Շուշիի ազատագրումը  
գ. Մարտակերտի ազատագրումը  
դ. Լաշինի հաղթական գործողությունները  
ե. Քելքաջարի հյուսիսային մասի և Օմարի լեռնանցքի ազատագրումը  
1) գ, բ, դ, ա, ե  
2) բ, ա, զ, ե, դ  
3) զ, դ, բ, ա, ե  
4) բ, դ, ա, զ, ե

**25**

Կատարել համապատասխանեցում.

Հիմնադրման վայր

Կրթական հաստատություն

1. Վենետիկ
2. Զմյուռնիա
3. Կ. Պոլիս
4. Կալկաթա

- ա. Ռաֆայելյան դպրոց
- բ. Մեսրոպյան դպրոց
- գ. Մարդասիրաց Ճեմարան
- դ. Կարապետյան դպրոց
- ե. Մկյուտարի դպրոց

- 1) 1-ա, 2-ե, 3-զ, 4-դ
- 2) 1-ա, 2-բ, 3-ե, 4-զ
- 3) 1-զ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
- 4) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-զ

**26**

Նստավայրերի անունները համապատասխանեցնել հայ թագավորների կամ իշխանների անուններին.

- ա. Գող Վասիլ  
բ. Գագիկ II

- գ. Փիլարտոս  
դ. Օշին

- ե. Կոստանդին I

1. Վահկա
2. Մարաշ
3. Պիգու

4. Քեսուն
5. Լամբրոն
6. Անավարզա

- 1) ա-3, բ-4, զ-2, դ-5, ե-6
- 2) ա-4, բ-3, զ-5, դ-6, ե-1
- 3) ա-3, բ-4, զ-1, դ-5, ե-6
- 4) ա-4, բ-3, զ-2, դ-5, ե-1

**27**

Ընտրել այն շարքը, որը կազմված է միայն ճարտարապետներից.

- 1) Մարկ Գրիգորյան, Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Նիկողայոս Բունիաթյան, Միքայել Մազմանյան
- 2) Կարո Հալաբյան, Ալեքսանդր Թամանյան, Գևորգ Քոչար, Արմենակ Մնջոյան, Հակոբ Հակոբյան
- 3) Հարություն Կալենց, Ալեքսանդր Թամանյան, Մարկ Գրիգորյան, Հակոբ Հակոբյան, Նիկողայոս Բունիաթյան
- 4) Կարո Հալաբյան, Գևորգ Քոչար, Միքայել Մազմանյան, Հովհաննես Զարդարյան, Ալեքսանդր Թամանյան

**28** Ե՞րբ է գահակալել Օշին թագավորը.

- 1) 1307–1321 թթ.
- 2) 1308–1320 թթ.
- 3) 1320–1342 թթ.
- 4) 1308–1322 թթ.

**29** Ե՞րբ է խեթական թագավորի և Հայաստանի Խուկանա արքայի միջև կնքվել բարեկամության և փոխօգնության պայմանագիր.

- 1) Ք. ա. XV դարում
- 2) Ք. ա. XII դարում
- 3) Ք. ա. XIII դարում
- 4) Ք. ա. XIV դարում

**30** Որտե՞ղ է հրատարակվել «Հնչակ» թերթը.

- 1) Փարիզում
- 2) Մարսելում
- 3) Ժնևում
- 4) Թիֆլիսում

**31** Հայոց արևելից կողմերում վերականգնված թագավորությունում ո՞ր տոհմից սերող ներկայացուցիչն էր իշխում.

- 1) Հայկազուն–Սիսակյան
- 2) Մամիկոնյան
- 3) Հասան–Զալալյան
- 4) Հայկազուն–Երվանդական

**32** Ըստ պատմիչի՝ ո՞ր ճակատամարտի մասնակիցներն են միմյանց քաջալերել հետևյալ խոսքերով.

**«Քաջությամբ մեռնենք մեր աշխարհի և մեր ազգի համար»:**

- 1) Ներսեհապատի
- 2) Արձնիի
- 3) Արձեշի
- 4) Արյան լճի

**33** Ո՞վ է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Քեզ պսակում եմ, Մերուժան, որովհետեւ դու ձգոում էիր հայոց վրա թագավորելու, և իմ՝ ասպետիս պարտքն է քեզ պսակել իմ հայրերի իշխանության կարգով»:

- 1) Բազարատ Բագրատունին
- 2) Սահակ Բագրատունին
- 3) Աշոտ Բագրատունին
- 4) Սմբատ Բագրատունին

**34** Գտնել սխալ պատասխանը.

*Ի՞նչ էր Ստալինի անձի պաշտամունքը:*

- 1) խորհրդային հասարակության մեջ տեղ գտած խիստ բացասական երևոյթ, որը հանգեցրեց հասարակության բարոյահոգեբանական մթնոլորտի խեղման
- 2) Ստալինի տեղի և դերի օբյեկտիվ արժնորումը
- 3) Ստալինի դերի խիստ զերագնահատումը, երբ նրան էին վերագրվում ողջ ժողովրդի ջանքերով նվաճված հաջողությունները, ԽՍՀՄ առաջընթացը և հաղթանակները
- 4) խորհրդային հասարակության մեջ տեղ գտած խիստ բացասական երևոյթ, որը հանգեցրեց անօրինականությունների, անմեղ մարդկանց հալածանքների ու ոչնչացման

**35** Ի՞նչ գործառույթներ էին վերապահված ասպետություն գործակալության ղեկավարին.

- 1) թագավորական պահակագորի հրամանատարությունը
- 2) օտար երկրների դեսպանների ընդունելության կազմակերպումը
- 3) թագավորական գանձարանի հսկողությունը
- 4) պալատական արարողությունների կազմակերպումը
- 5) թագավորական կալվածքների հսկողությունը

**36** Ընտրել այն մարմինները, որ նախատեսվում էր ստեղծել արևմտահայերի «Ազգային սահմանադրությամբ».

- 1) Հատուկ կոմիտե
- 2) Կենտրոնական կոմիտե
- 3) Ազգային բյուրո
- 4) Երեսփոխանական ժողով
- 5) Ազգային կենտրոնական վարչություն

**37** Թվարկվածներից որո՞նք են ճիշտ արտահայտում պատմական իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը.

- 1) Փետրվարյան ապստամբության հետևանքը հայկական բանակի աքսորված սպաներին ազատ արձակելու և հանրապետություն վերադարձնելու գործընթացի ծավալումն էր:
- 2) Ռազմական կոմունիզմի շնորհիվ բարելավվեց Խորհրդային Հայաստանի սոցիալ-քաղաքական վիճակը:
- 3) 1918 թ. Կ. Պոլսում կոնֆերանս իրավիրելու համար Գերմանիայի շահագրգիռ լինելու իրական պատճառը Բաթումի պայմանագիրը վերանայելու ձգտումն էր:
- 4) Մայիսյան ապստամբության հետևանքը Հայաստանում խորհրդային իշխանության հաստատումն էր:
- 5) «Արևելյան լեզեռնի» ստեղծման նպատակը ռուսական զորքերի կազմում թուրքերի դեմ պատերազմում հայ կամավորների մասնակցության ապահովումն էր:

**38** Գտնել ճիշտ պատասխանները.

*Վաղարշ Ա-ի և Սեպտիմիոս Սեւերոսի միջև կնքված պայմանագրի արդյունքում՝*

- 1) հռոմեական կայսրը պարտավորվեց գումար վճարել հայոց այրուձիին, որը հյուսիսում իրականացնում էր Կովկասյան լեռնանցքների և մերձակա տարածքների պաշտպանությունը լեռնային ցեղերի հարձակումներից
- 2) Հայաստանը դարձավ «Հռոմեական ժողովրդի դաշնակից և բարեկամ»
- 3) Հռոմը օժանդակեց Հայաստանին հոների դեմ պայքարում
- 4) հռոմեական լեզեռնները դուրս բերվեցին Հայաստանից
- 5) կայսրը ճանաչեց Վաղարշի իրավունքները Հյուսիսային Միջազգետքի վրա

**39** Ո՞ր պնդումներն են արտացոլում «Նոր տեսորակ»-ի բովանդակությունը.

- 1) Զգուշացնում էր հայ երիտասարդներին հեռու մնալ ապստամբելու գաղափարից:
- 2) Առաջարկում էր վերականգնել հայոց թագավորությունը և երկիրը կառավարել բացարձակ միապետի միջոցով:
- 3) Կոչ էր արվում հայ երիտասարդներին դուրս գալու օտար բռնակալների դեմ և զենքի ուժով հասնելու ազատության:
- 4) Առաջարկում էր ստեղծել սահմանադրություն և երկիրը կառավարել ժողովրդի ընտրովի ներկայացուցիչների միջոցով:
- 5) Առաջարկում էր Արցախի մելիքներից մեկին դարձնել Հայաստանի թագավոր:

**40** Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

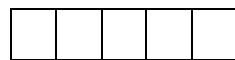
- 1) Հելլենիստական մշակույթը և հունարենը Հայաստանում տարածում գտան գերազանցապես արքունիքում և ավագանու շրջանում:
- 2) Զրադաշտականությունը դուալիստական կրոն էր, այսինքն՝ դրա հետևորդները հավատում էին, որ կան երկու գերազույն աստվածներ՝ չար և բարի:
- 3) Հայոց դիցարանը, ի տարբերություն հունական դիցարանի, բաղկացած չէր ազգակից աստվածներից:
- 4) Արևի պաշտամունքի գլխավոր կենտրոնը եղել է Բարձր Հայք նահանգի Դերջան գավառի Բազարից ավանում:
- 5) Աստվածային գերազույն եռյակի պաշտամունքը բնիկ ուրարտական երևույթ է:
- 6) Արամեական այբուբենը կազմված էր 22 տառից, գրվել է աջից ձախ:

**41** Իրադարձություններից ո՞րն է խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Պերողի գահակալության սկիզբը
- 2) Գյուտ կաթողիկոսի գահակալության սկիզբը
- 3) Վարդան Մամիկոնյանի դուստր Շուշանիկի նահատակվելը
- 4) Վախթանգ Գորգասալի գահակալության սկիզբը
- 5) պարսից դրածո Վազգեն բղեշիսի սպանությունը
- 6) մարզպան Ատրվշնասալի սպանվելը

**42** Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Դժոխք Հրայրի զոհվելը
- 2) Մկրտիչ Խրիմյանի նախաձեռնությամբ Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական Կենտրոնական ժողովի հրավիրումը
- 3) Գելիեգուզան գյուղում ինքնապաշտպանության դեկավար մարմնի ստեղծումը
- 4) Թորգոսի «Մրրիկ» խմբի հասնելը Սասուն
- 5) հայ-թաթարական (աղբեջանական) ընդհարումների սկիզբը



**43** Հեղինակի անունը համապատասխանեցնել իր աշխատությանը.

- Ա. «Մեծ մարդկանց մասին»  
Բ. «Ժամանակագրություն»  
Գ. «Պատմություն»  
Դ. «Անաբասիս»  
Ե. «Բարոսուհիներ»

- 1) Քսենոփոն  
2) Մեթրոդորոս Սկեփսացի  
3) Էվրիպիդես  
4) Զիպառլիտիս  
5) Սեբեսոս  
6) Ամֆիկրատես Աթենացի

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե

**44** Կատարել համապատասխանեցում.

- Ա. Հայկական համաշխարհային կոնգրեսի բացումը Նյու Յորքում  
Բ. սիյուռքահայերի ներգաղթը դադարեցնելու մասին ԽՍՀՄ կառավարության որոշման ընդունումը  
Գ. «Տրանսիլվանիա» շոգենավով հայ առաջին հայրենադարձների խմբի ժամանումը Բաթում  
Դ. ՀԽՍՀ նախարարների խորհրդին առընթեր ներգաղթի կոմիտեի գործունեության դադարեցումը  
Ե. ՄԱԿ-ի ամբիոնից Կիպրոսի արտաքին գործերի նախարարի՝ Հայկական հարցը քննարկելու մասին արված կոչը

- 1) 1948 թ. սեպտեմբեր  
2) 1965 թ. հոկտեմբեր  
3) 1949 թ. օգոստոս  
4) 1970 թ. հոկտեմբեր  
5) 1947 թ. ապրիլ  
6) 1946 թ. հունիս

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե

**45**

Ստորև տրված պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ «Ճիշտ է», «Սխալ է», «Չգիտեմ» պատասխաններից որևէ մեկը.

- 1) ՀՀ վարչատարածքային փոփոխություններով նախկին շրջանների միավորման միջոցով ստեղծվել են 9 մարզեր:
- 2) ՀՀ սահմանադրական առաջին փոփոխություններով վերանայվել է ՀՀ Ազգային ժողովի գերիշխող դիրքը իշխանության ձյուղերի համակարգում:
- 3) Հայաստանի առաջին բազմակուսակցական Գերագույն խորհրդում ամենամեծ խմբակցությունն ուներ Հայոց համազգային շարժումը:
- 4) ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նստաշրջանը 1992 թ. հունվարի 8-ին Գերագույն խորհրդի նախագահ է ընտրել Արթուր Մկրտչյանին:
- 5) Կուսակցությունների վերաբերյալ օրենքը խախտելու ամբաստանությամբ 1995 թ. դեկտեմբերի վերջին կասեցվել է դաշնակցության գործունեությունը:
- 6) Հայաստանի երրորդ հանրապետությունում բազմակուսակցական համակարգը ներդրվել է անկախության հանրաքվեից հետո:

**46**

Գտնել տերմինների կամ հասկացությունների սխալ բացատրությունները.

- ա. Կիլիկյան Հայաստանի բանակում հասուկ տեղ զբաղեցնող հոգևոր–ասպետական կազմակերպություններից մեկը հայտնի էր «Հիվանդախնամների միաբանություն» անունով:
- բ. Հայաստանի հարավում՝ Խլաթ կենտրոնով ստեղծված մահմեդական իշխանությունը կոչվում էր Շահ–Արմենների աթաբեկություն:
- գ. Պատերազմների ժամանակ զուրացիներից և քաղաքացիներից հավաքագրվող զինուժը կոչվում էր աշխարհազոր:
- դ. Քաղաքներում հարկահանությանը, առևտրին ու արհեստներին, շուկաներին հետևող պաշտոնյան կոչվում էր սպասալար:
- ե. Կիլիկյան Հայաստանի արքունիք քարտուղարության գործակալության գլխավոր պաշտոնյային կոչում էին կանցլեր:
- զ. Սեփական կալվածքները կամովին եկեղեցուն հանձնած և հոգևոր կոչում ընդունած հայ կալվածատերերին անվանել են պարոնտեր:
- է. Արևմտյան Հայաստանում ստեղծված կիսանկախ իշխանությունները կոչվում էին մելիքություններ:
- ը. Միջնադարում քաղաքի կառավարիչը կոչվում էր շահապ:
- 1) բ, դ, է
  - 2) ա, գ, ը
  - 3) բ, զ, ե
  - 4) ա, դ, ե

**47** Հասկացությունները համապատասխանեցնել բացատրություններին.

1. Չիհադ
  2. գյավուր
  3. հայդուկ
  4. ֆիդայի
- ա. սրբազն պատերազմ  
բ. զնի  
գ. չելլո  
դ. անհավատ  
ե. հետևակ
- 1) 1-ա, 2-բ, 3-զ, 4-ե
  - 2) 1-դ, 2-ա, 3-ե, 4-բ
  - 3) 1-ա, 2-դ, 3-ե, 4-բ
  - 4) 1-ե, 2-ա, 3-զ, 4-բ

**48** Տրվածներից որո՞նք Խորհրդային Հայաստանի արդյունաբերացման հետևանքներ չեն.

- ա. Հայաստանն աստիճանաբար ազրարային երկրից վերածվեց արդյունաբերական հանրապետության:
- բ. Կրծատվեց խորհրդահայ մտավորականության և ձարտարագիտատեխնիկական անձնակազմի քանակը:
- գ. Բանվոր դասակարգի քանակը մի քանի անգամ աճեց:
- դ. Այն առաջացրեց բնապահպանական խնդիրներ:
- ե. Հրազդան գետի վրա հիդրոէլեկտրակայանների կառուցումը հանգեցրեց Սևանա լճի մակարդակի իջեցմանը:
- զ. Ստեղծվեցին մի շարք կոմունաներ, արտելներ, սովխոզներ:
- ե. Հայաստանի խոշոր եղանակագործությունների գլխաքանակը կրծատվեց 30 %-ով:
- 1) ա, դ, ե
  - 2) բ, զ, է
  - 3) դ, ե, զ
  - 4) բ, զ, է

**49**

Ստորև թվարկված պատմական իրադարձությունների պատճառներից և հետևանքներից որո՞նք են ձիշտ.

- ա. Սարդուրի II-ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանը կրկին հասավ Պարսից ծոց:
- բ. Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հիմնական մասը միավորվեց մեկ պետության մեջ:
- գ. Մենուայի հաղթարշավների հետևանքով Ասորեստանը թուլացավ և, չկարողանալով այլս վերականգնել իր դիրքերն Առաջավոր Ասիայում, շուտով նվաճվեց Բաբելոնի կողմից:
- դ. Սարդուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու հետևանքով Վանի թագավորությունը սկսեց անցում կատարել համադաշնային կառավարման համակարգից կենտրոնացված պետության:
- ե. Ռուսա II-ի կողմից Բաբելոնիայի վերանվաճման հետևանքով հայոց աշխարհակալության հարավային սահմանները կրկին հասան Միջերկրական ծովի արևելյան ավազանին:
- զ. Մենուայի հաղթարշավների շնորհիվ Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիսային շրջանները թեև մտան Վանի տերության կազմը, սակայն հարկատու չդարձան:
- է. Սարդուրի II-ի կողմից կախյալ թագավորությունները վերացնելու և պետության վարչական միավորներ դարձնելու արդյունքում կառավարման ոլորտում անցում կատարվեց դաշնային կառավարման:
- 1) բ, գ, է  
2) ա, բ, դ  
3) զ, է, զ  
4) ա, դ, է

**50**

Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել հինգերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Արեգ–Միհրի տաճարի կառուցումը Գառնիում
- բ. Երվանդաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրումը
- գ. Արևելյան Հայաստանում արքունի գրագրության մեջ պահավերենի գործածության սկիզբը
- դ. Անտիոքոս I-ի թագադրումը «Տիգրանյան» կամ «Հայկական» թագով
- ե. Արշակ I-ի գահակալության սկիզբը
- գ. Բագարանի դարնալլ Հայոց թագավորության հոգևոր կենտրոն
- դ. «Բարոսուհիներ» ողբերգության բեմադրությունը Արտաշատում պարթև արքա Օրոդես II-ի ներկայությամբ
- ը. Տիգրան Մեծի թագադրությունը

- 1) դ
- 2) ա
- 3) է
- 4) ե

**51**

Ըստ ժամանակագրական հաջորդականության՝ թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել ութերորդը.

- ա. Համբիկե հեծելագնդերի ստեղծումը
- բ. Մայիսյան բարենորոգումների ծրագրի հանձնումը սուլթանին
- գ. Խանասորի արշավանքը
- դ. Գում Գափուի խաղաղ ցույցը
- ե. Շենիկի գյուղապետ Գրգոյի (Գրիգոր Մոսեյան) տանը ինքնապաշտպանական ժողովի հրավիրումը
- զ. Աղասու նախագահությամբ Զեյթունի ժամանակավոր կառավարության կազմվելը
- է. Սարգիս Կուկունյանի արշավանքը
- ը. Գևորգ Չավուշի ու Անդրանիկի վրեժինդիր լինելը Բշարե Խալիլից
- թ. Մարաշի փաշայի կողմից Պապիկ Նորաշխարհյան իշխանին Զեյթունի քաղաքագլուխ ճանաչելը
- ժ. Բաբը Ալիի ցույցը

- 1) զ
- 2) թ
- 3) ժ
- 4) գ

**52** Տրված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել յոթերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Հովհաննես-Մբատի մահը  
բ. Անիի Բագրատոնյաց թագավորության անկումը  
զ. Ռուբեն Լի կառավարման սկիզբը  
դ. Բասենի ճակատամարտը թյուրք-սելջուկների դեմ և բյուզանդական ու հայ-վրացական գորքի պարտությունը  
ե. Տուղրիլի գորքերի արշավանքը Հայաստան  
զ. Արծն քաղաքի ավերումը թյուրք-սելջուկների կողմից  
է. Ալփի Արալանի գորքերի ներխուժումը Հայաստան  
ը. Տայքի միացումը Բյուզանդիային  
թ. սելջուկյան պետության իշխանության հաստատումը Փոքր Ասիայում  
ժ. Տաշիր-Զորագետի թագավորության անկումը
- 1) զ  
2) է  
3) թ  
4) ե

**53** Կատարել համապատասխանեցում.

### *Հեղինակ*

1. Արամ Խաչատրյան                          4. Արտաշես Հովսեփյան  
2. Սարգիս Մուրադյան                          5. Նաիրի Զարյան  
3. Համո Բեկնազարյան                          6. Մինաս Ավետիսյան

### *Սուենծություն*

- ա. «Անլոելի զանգակատուն» պոեմի պատկերագարդում  
բ. «Ալեքսանդր Թամանյան» արձան  
զ. «Սպարտակ» բալետ  
դ. «Ծնողներս» կտավ  
է. «Պեպո» կինոնկար  
զ. «Կոմիտասի վերջին գիշերը» նկարաշար  
է. «Արա Գեղեցիկ» ողբերգություն

- 1) 1-է, 2-զ, 3-թ, 4-ե, 5-ա, 6-դ  
2) 1-զ, 2-է, 3-դ, 4-թ, 5-զ, 6-ա  
3) 1-զ, 2-զ, 3-ե, 4-թ, 5-է, 6-դ  
4) 1-զ, 2-է, 3-դ, 4-ե, 5-զ, 6-ա

**54** Առանձնացնել այն երեք պայմանները, որոնք տեղ են գտել Տիգրան Մեծի և Գոդերձ Արքայի միջև կնքված հայ-պարթևական հաշտության պայմանագրում.

- ա. Օսրոյենեն, Աղիաբենեն և Միգրոնիան հետ ստանալու դիմաց Պարթևատանը ճանաչում էր Տիգրան Մեծի գերիշխանությունը:
- բ. Հօգուտ Հռոմի՝ Հայաստանը հրաժարվում էր Մարաստանից և Ատրպատականից:
- գ. Պարթևատանը վերադարձնում էր Հայաստանից խլած Յոթանասուն հովիտները:
- դ. Պարթևների արքան կորցնում էր «արքայից արքա» տիտղոսը, որն այնուհետև կրելու էին Տիգրանն ու իր հաջորդները:
- ե. Հռոմի դեմ Պարթևատանի պատերազմելու դեպքում Տիգրան Մեծը խոստանում էր օգնական ուժեր տրամադրել Գոդերձ Արքայի դեմ:
- զ. Հօգուտ Հայաստանի՝ պարթևները հրաժարվում էին Հյուսիսային Միջազգետքից և Մարաստանից:
- է. Կողմերը միացյալ ուժերով հարձակվելու էին Ատրպատականի վրա, որի տարածքը ստանալու էր Հայաստանը, իսկ շարժական գույքն ու բնակչությունը՝ Պարթևատանը:
- 1) գ, դ, ե  
2) ա, ե, զ  
3) բ, ե, է  
4) գ, դ, զ

**55** Թշվարկվածներից որո՞նք են տեղ գտել Սովուն Սարաֆյանի կողմից ներկայացված Հայաստանի ազատագրության ծրագրում.

- ա. Հերակլ II-ը պետք է օժանդակեր ոռուսական զորքին՝ գրավելու Երևանի խանությունը՝ զինվորներ ուղարկելով և զահընկեց անելով իրենից կախման մեջ գտնվող Երևանի խանին:
- բ. Հերակլ II-ը պետք է Վրաստանում կատարեր երկիրը հզորացնող բարեփոխումներ, որպեսզի օգնություն ցուցաբերեր հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարին:
- զ. Ռուսաստանում բնակվող հայերից ու վրացիներից կազմված կամավորական ջոկատները, որոնց հրամանատարը պետք է լիներ հայազգի և ենթարկվեր ռուսական բանակի հրամանատարությանը, ռուսական զորքերի հետ ուղարկվելու էին Վրաստան:
- դ. Հակաթուրքական պայքարի մեջ պետք է ընդգրկվեին Արցախի մելիքները՝ նրանց տրամադրելով զենք և ռազմական հանդերձանք:
- է. Ազատագրված Հայաստանը պետք է հոչակվեր հանրապետություն՝ պառամենտական կառուցվածքով:
- գ. Թուրքիայի դեմ արշավանքը պետք է կատարվեր երկու ուղղություններով:
- է. Հայաստանի թագավոր պետք է հոչակվեր Ղարադադի մելիքներից մեկը:
- 1) ա, գ, դ  
2) բ, զ, է  
3) ա, գ, է  
4) բ, դ, ե

**56** Թվարկված եկեղեցիներից որո՞նք են կառուցվել VII դարում.

- ա. Մրենի
  - բ. Գայանե
  - գ. Զվարթնոց
  - դ. Ս. Էջմիածին
  - ե. Ավանի
  - զ. Ծիծեռնավանքի
  - է. Արուճի Ս. Գրիգոր
- 1) ա, զ, ե
  - 2) բ, դ, ե, զ
  - 3) ա, բ, գ, է
  - 4) զ, դ, է

**57** Կատարել համապատասխանեցում.

*Ո՞ր վայրերից են սկզբնավորվում Հայկական լեռնաշխարհի նշանավոր գետերը.*

- |                    |                        |
|--------------------|------------------------|
| 1. Ճորոխ           | ա. Սրմանց լեռներից     |
| 2. Արևելյան Եփրատ  | բ. Ծովք լճից           |
| 3. Արևելյան Տիգրիս | գ. Ծաղկավետ լեռներից   |
| 4. Արևմտյան Եփրատ  | դ. Հայկական Տավրոսից   |
| 5. Արևմտյան Տիգրիս | ե. Խաչափայտի լեռներից  |
| 6. Արարս           | զ. Ծաղկանց լեռներից    |
|                    | է. Բյուրականի լեռներից |

- 1) 1-է, 2-զ, 3-բ, 4-գ, 5-դ, 6-ե
- 2) 1-ե, 2-զ, 3-դ, 4-գ, 5-բ, 6-ա
- 3) 1-ե, 2-զ, 3-դ, 4-գ, 5-բ, 6-է
- 4) 1-ե, 2-զ, 3-բ, 4-գ, 5-դ, 6-ա

**58** Ընտրել ԽՍՀՄ-ում 1930-ական թթ. կեսերին հաստատված ամբողջատիրական համակարգի բնորոշ գծերը.

- 1) իշխանության երեք ճյուղերի իրական տարանջատումը
- 2) միակուսակցական համակարգի հաստատումը
- 3) իշխող կուսակցության ներսում ընդդիմության վերացումը
- 4) իշխանության բռնազավթումը ՀամԿ(բ)Կ կողմից
- 5) գաղափարախոսական բազմակարծության թույլատրումը
- 6) եկեղեցու նկատմամբ անհանդուրժողական քաղաքականությունը
- 7) ընդդիմության առկայությունը խորհրդարանում
- 8) երկկուսակցական համակարգի հաստատումը

**59**

Գտնել սխալ պատասխանները:  
*Օտարների կողմից Հայաստանն անվանվել է՝*

- 1) Ուրարտու
- 2) Արմինա
- 3) Հայք
- 4) Բիանիլի
- 5) Հարմինույա
- 6) Սոմիեթի
- 7) Հայաստան

**60**

Թվարկվածներից որո՞նք են պատմական իրադարձությունների իրական պատճառահետևանքային կապեր.

- 1) Զաքելի և Հեթումի ամուսնությամբ վերջապես լուծվեց Կիլիկյան Հայաստանի գահակալության խնդիրը, և հիմք դրվեց Հեթումյանների արքայատոհմին:
- 2) Հայ–Վրացական զինակցության արդյունքում սելջուկների լծից ազատվեցին Հայաստանի կենտրոնական ու հարավային շրջանները:
- 3) Մծրինի հաշտության հետևանքը Հյուսիսային Միջազգետքում Պարթևների դիրքերի թուլացումն էր:
- 4) Հովհաննես Բ Գաբեղենացի կաթողիկոսի՝ Տիգրոն մեկնելու պատճառը Խոսրով II-ի գումարած ժողովին մասնակցելն էր:
- 5) Ժառանգական նախարարական խոշոր հողատիրության աճի հետևանքով թագավորական հողատիրությունը կրճատվում և ամփոփվում էր Միջնաշխարհում գտնվող ոստանում:
- 6) Թեղորոսու Ռշտունուն ազատ արձակելու պատճառը Հայաստանը Բյուզանդական կայսրության ոլորտում պահելն էր:
- 7) IX դարի վերջին Խլաթի ամիրայի՝ Հայաստան ներխուժելու պատճառը հայ–բյուզանդական 893 թ. կնքված պայմանագիրն էր:
- 8) Խաղաղադական ճակատամարտի հետևանքը պարսից գորքի պարտությունն էր:
- 9) Անիի Բագրատունիներին ենթակա թագավորությունների առաջացման պատճառներից էին ավատատիրական մասնատվածությունը և իշխանների կենտրոնախույս ձգտումները:

**61**

Ընտրել սխալ պատասխանները.

*Արևմտահայերի առաջին համագումարի գործունեության արդյունքում՝*

- 1) Ընդունվեց որոշում փախստականներին օգնելու մասին:
- 2) Ընդունվեց որոշում հայրենիքում արևմտահայերի վերաբնակեցման վերաբերյալ:
- 3) Ընդունվեց որոշում Հայաստանում ազգային վարչություն կազմակերպելու մասին:
- 4) Ընդունվեց որոշում Այսրկովկասում ինքնակառավարման մարմինների հաստատման մասին:
- 5) Ընդունվեց որոշում Ռուսաստանում եղած արևմտահայ ռազմագերիներին ազատ արձակելու մասին:
- 6) Ընդունվեց որոշում հայկական մարզերի տնտեսության վերականգնման վերաբերյալ:
- 7) Ընդունվեց որոշում օրենսդիր մարմին՝ Ազգային ժողով ստեղծելու մասին:
- 8) Ընդունվեց որոշում արևմտահայ զորաբաժին ստեղծելու մասին:

**62**

Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Բազրատունյաց թագավորն ինքնակալ միապետ էր և անձամբ էր լուծում պետության գործերը:
- 2) Բազրատունյաց բանակը կազմված էր արքունական և սակրավորների գնդերից:
- 3) Բազրատունյաց մշտական բանակը պատերազմի ժամանակ համալրվում էր, և թվակազմը հասնում էր մինչև 70 հազարի:
- 4) Թագավորը կարող էր խորհրդակցել սպարապետի, կաթողիկոսի, իշխանաց իշխանի կամ այլ մեծամեծ պաշտոնյաների հետ:
- 5) Բազրատունյաց Հայաստանում պետության գլուխ կանգնած էր թագավորը:
- 6) Բազրատունի թագավորների գահը ժառանգում էր ավագ որդին, հաճախ նաև եղբայրը:
- 7) Երկրի ներքին և արտաքին բոլոր հիմնական հարցերը վճռում էր իշխանաց իշխանը:
- 8) Փոքր գործերի դատավարությունը կատարվում էր եկեղեցական ժողովների մշակած կանոններով ու սովորութային իրավունքով:

## **63 Ստորև տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.**

- 1) 1920-ական թթ. միջկուսակցական և ներկուսակցական պայքարն ավարտվել է ստալինյան ղեկավարության բացարձակ իշխանության հաստատմամբ:
- 2) Գևորգ Ե կաթողիկոսը միաբաններին ուղղված կոնդակով դատապարտել է Էջմիածինը «քանդող» խորհրդային իշխանության քաղաքականությունը:
- 3) Նեպին անցնելու առաջին միջոցառումներն իրականացվել են արդյունաբերության ոլորտում:
- 4) Լենինգրադի կուսմարզկոմի առաջին քարտուղար Ս. Կիրովի սպանությունը Ստալինն օգտագործեց իր նախկին զինակիցներից ազատվելու համար:
- 5) Համատարած կոլեկտիվացման տարիներին գյուղ էին մեկնել բանվորական խմբեր, որոնք լուծարեցին հարկադրաբար ստեղծված կոլտնտեսությունների մի մասը:
- 6) Գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը պլանավորված էր սկզբում ավարտել ԽՍՀՄ-ի անասնապահական շրջաններում:
- 7) 1926 թ. Գևորգ Ե կաթողիկոսը կոնդակով դիմեց բոլոր միաբաններին՝ դատապարտելով «Քրիստոնեական եկեղեցական եղբայրության» կամ «Նորացված եկեղեցի» կազմակերպության պառակտից գործունեությունը:
- 8) Գյուղացիական տնտեսությունները հարկադրաբար կոլեկտիվացնելու միջոց էր նրանց նկատմամբ պետության կողմից հարկերի ավելացման քաղաքականությունը:

## **64 Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են ճիշտ.**

- 1) 1914 թ. աշնան վերջին ոռուս-թուրքական պատերազմի ճակատային գիծը՝ Բաթումի մոտից հասնում էր մինչև Ուրմիա լճից արևելք ընկած վայրերը՝ կազմելով 720 կմ:
- 2) Վանի նահանգապետ Ջևեթ փաշան 1915 թ. փետրվարին սպանել է տվել Իշխանին և Վռամյանին:
- 3) 1915 թ. փետրվարի 25-ի հրամանով օսմանյան բանակում ծառայող հայերին արգելվել է նշանակել հրամանատարական պաշտոններում, ծառայել ոռուս-թուրքական ճակատային գծում:
- 4) 1915 թ. հունվարի 5-ին երիտթուրքական կառավարությունը օրենքով արգելել է կայսրության քաղաքացիների մուտքն ու ելքը տերությունից:
- 5) 1916 թ. մայիսի 15-ին Դիլմանի ճակատամարտում հերոսի մահով զոհվել է 4-րդ ջոկատի հրամանատար, նշանավոր հայդուկ Քերին:
- 6) Հայոց ազգային համախորհրդակցությունը գումարվել է Երևանում 1917 թ. սեպտեմբերի 29-ից մինչև հոկտեմբերի 13-ը:
- 7) 1918 թ. մայիսի 16-27-ը Շիրակում՝ Սովյությունի (Սառնադրյուր) ճակատում, հայկական ուժերը հաղթական կոիվներ են մղել թուրքերի դեմ:
- 8) 1914 թ. ապրիլին Վեստենենկը նշանակվել է Էրգրումի, Տրավիզումի և Սեբաստիայի նահանգներն ընդգրկող մասի տեսուչ (նստավայրը՝ Տրավիզոն), իսկ Հոֆը՝ Վանի, Բիթլիսի, Խարբերդի և Դիարբեքիրի նահանգներն ընդգրկող մասի տեսուչ (նստավայրը՝ Բիթլիս):

**65**

Ո՞ր իրադարձություններն են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Պապի վերադարձը Հայաստան՝ Տերենտիոսի գլխավորած զորացոկատով
- 2) Մուշեղ Մամիկոնյանի դառնալը հայոց սպարապետ
- 3) Պապի հրամանով հայոց զորքերի հավաքվելը Զիրավի դաշտում
- 4) Զիրավի ճակատամարտի սկիզբը
- 5) Մուշեղ Մամիկոնյանի ամբաստանվելը Պապի առջև
- 6) Մերուժան Արծրունու ձերբակալությունը և մահապատիժը
- 7) Շապուհ II-ի զորքերի ջախջախումը Գանձակի մոտ և խաղաղության վերականգնումը Հայաստանում
- 8) Ատրպատականում Շապուհ II-ի գանձարանին և կանանցին տիրանալը հայերի կողմից
- 9) Պապ թագավորի փախուստը ծուղակից և վերադառնալը Տարսում Հայաստան

**66**

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Մեծ տերությունների ղեկավարների Պոտսդամի կոնֆերանսը
- 2) Նվեր Սաֆարյանի նշանակվելը Հայկական 89-րդ հրաձգային դիվիզիայի հրամանատար
- 3) Երկրորդ աշխարհամարտի ավարտը
- 4) Լ. Բերիայի ձերբակալումը
- 5) Խորհրդա-գերմանական չհարձակման պայմանագրի ստորագրումը
- 6) Սուրեն Թումանյանի ընտրվելը ՀԿԿ կենտկոմի առաջին քարտուղար
- 7) Հայրենական մեծ պատերազմի ավարտը

--	--	--	--	--	--	--

**67**

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) հայկական ջարդերի կապակցությամբ Մեծ Բրիտանիայի, Ռուսաստանի և Ֆրանսիայի հանդես գալը բողոքի հայտարարությամբ
- 2) Սարիդամիշի ճակատամարտի ավարտը՝ թուրքական բանակի ջախջախվելը
- 3) Արամի նշանակվելը Վանի նահանգապետ
- 4) Համազասպի ջոկատի կողմից Խիզանի գրավումը
- 5) անգլո-ֆրանսիական ռազմական ուժերի իրականացրած Դարդանելի գրձողության ավարտը
- 6) հայկական կամավորական առաջին չորս ջոկատների ձևավորման ավարտը
- 7) Դրոյի ջոկատի կողմից Խնուսի գրավումը

--	--	--	--	--	--	--

**68**

Գործիչների անունները, ըստ նրանց պատկանելության, համապատասխանեցնել կազմակերպությունների անվանումներին.

- Ա. Արմենական կուսակցություն
- Բ. «Հայ հեղափոխականների դաշնակցություն» կուսակցություն
- Գ. «Պաշտպան հայրենյաց»
- Դ. «Բարենպատակ ընկերություն»
- Ե. Հնչակյան կուսակցություն
- Զ. Կադետների կուսակցություն
- Է. «Միություն ի փրկություն»

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է

- 1) Արփիար Արփիարյան
- 2) Կարապետ Նշկյան
- 3) Միքայել Պապաջանյան
- 4) Հակոբ Կալոյան
- 5) Գրիգոր Արծրունի
- 6) Խաչատոր Մալումյան
- 7) Պետրոս Հայկազունի
- 8) Մկրտիչ Ավետիսյան

**69**

Կատարել համապատասխանեցում.

- Ա. Սասուն–Խութ գավառում VIII դ. կեսի ապստամբության դեկավարը
- Բ. Անիի Կաթողիկե եկեղեցու ձարտարապետը
- Գ. անհնազանդության պատճառով իր հողերից զրկված և «Անհողին» մականունը ստացած Տաշիր–Չորագետի արքան
- Դ. Գառնիում փոքր զորաշոկատով Բեշիրի զորքերին պարտության մատնած իշխանը
- Ե. Կարսի մատուցներում սելջուկների առաջնորդ Տուղրիլի մերձավորին վիրավորած հայ հերոսը
- Զ. Բագրատունիների արքունիքը Կարս տեղափոխած արքան

- 1) Գևորգ
- 2) Աբաս
- 3) Թաթուլ
- 4) Հովհան
- 5) Գագիկ
- 6) Տրդատ
- 7) Դավիթ

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Ը

Ստորև տրված պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ «Ճիշտ է», «Մխալ է», «Չգիտեմ» պատասխաններից որևէ մեկը.

- 1) Համահայկական առաջին թագավորության հզոր և կատարյալ մշակույթն իր բազմաբնույթ ազդեցությունն է տարածել Հայաստանից դուրս հասնելով Կովկաս, Իրան, Հունաստան և այլուր:
- 2) Հայ առաքելական եկեղեցու առաջնորդական աթոռները, մինչև Գրիգոր Լուսավորչի կողմից Հայոց եկեղեցու նվիրապետության հաստատումը, Արտագում, Եղեսիայում և Սյունիքում էին:
- 3) Մեծ Հայքի Արշակունիների թագավորության անկումը համապատասխանում է բուն հելլենիզմի ավարտի ժամանակաշրջանին:
- 4) Հայոց մեծ թվականի սկիզբն է համարվել 1084 թվականը:
- 5) Վաղ միջնադարում ծառայող ազնվականության մասնավոր տնտեսությունների ընդլայնումն ի հաշիվ գյուղական համայնքների գնալով խորանում էր՝ սկիզբ դնելով պետական հողատիրության մասնատմանը մասնավոր սեփականատիրական կալվածքների ավատների:
- 6) Սյունի, Կաղմեա և Գուգարաց նախարարները համարվում էին բյուրավորներ: